

Ledare: Varför en ny vänstertidning

En ny vänsterorganisation har fötts. Under påskhelgen i år konstituerades Marxistisk Vänster. Du håller nu ett provnummer av vår tidskrift i din hand.

Många ställer sig säkert undrande inför vad en ny vänster -grupp skall göra för skillnad till florán av redan existerande alternativ. Svaret finns att hitta i det politiska läget i Sverige såväl som internationellt. De senaste 15 åren har vänstern inom arbetarrörelsen pressats tillbaka oerhört. Vänstergrupperna från 1970-talet har kollapsat en efter en. Över hela världen finns en reaktionär offensiv mot arbetande människor och deras rättigheter. I Sverige leds till och med det nyliberala anfallet mot välfärden av en socialdemokratisk regering (med benäget bistånd från hjälpredorna i vänsterpartiet).

Det finns en del gryende tecken på att motreaktionen har börjat komma igång. De stora strejkerna i Frankrike för knappt ett år sedan var en stormsvala som föröbådade att marknadens totala triumf inte är ödesbestämd. Politiken bestäms i ett spel av levande sociala krafter där den revolutionära faktorn är en (dock ibland avgörande) aktör. Tyvärr måste vi inse sanningen, denna den revolutionära faktorn är av mycket marginell betydelse i dag. Om arbetarklassens seger överhuvudtaget skall komma på fråga måste marxismens isolering brytas. De etablerade vänstergrupperna har fått sin chans och inte bestått testet. Det vore fel att hänga fast vid dem av ren sentimentalitet. Marxistisk Vänster utlovar ingenting som vi inte kan hålla. Det finns inga absoluta garantier i politiken. Men en sak är säker , vi har bestämt oss för att göra ett ytterst seriöst försök att bidra till bygget av ett kommunistiskt trotskistiskt massparti såväl i Sverige som globalt.

* * *

Vår startpunkt är teori och program. Därav upplägget på tidskriften. Alltför länge har ideologi negligerats inom vänstern till förmån för oplanerad hysterisk "aktivitet", ball layout, urvattnade slogans, cafésittande och allmänt flum. Om det någonsin har funnits ett brännande behov av socialistisk teori och ideologiskt arbete så är det i dagens läge, speciellt med tanke på den förvirring som har uppstått efter stalinismens kollaps. Världen har trots allt förändrats sedan Marx och Lenins dagar. Samtidigt strävar vi absolut inte efter att ge ut en akademisk tidskrift. Tvärtom, genuin marxistisk teori är alltid kopplat till behovet av revolutionär handling.

En del av de ståndpunkter som de olika skribenterna för fram är kanske inte helt i linje med de åsikter som Marxistisk Vänster står för. Marxistisk Vänster har

emellertid ännu inte fastslagit något program, vilket gör det svårt för oss att i det här numret ta ställning i varje detalj som artiklarna tar upp. Blädder av den anledningen har vi valt att kalla detta nummer för ett provnummer. En kort presentation av Marxistisk Vänsters grundläggande uppfattning finns på sidan tre.

En av revolutionärernas huvuduppgifter är att nedkämpa reformismens inflytandet över proletariatet. Med tanke på det har vi ägnat hela 17 sidor åt analys av arbetarrörelsen samt marxisters förhållningssätt gentemot den. I kommande nummer kommer vi att behöva utvidga denna analys.

Ett återkommande tema i Marxistiskt Perspektiv framöver kommer att vara kampen mot rasism och fascism. Jerry Robertsson spårar rasismens historiska rötter. Om vi utgår ifrån att rasismen inte enbart kan bekämpas på det ideella planet, måste vi besvara frågan om vilka materiella förhållanden denna åsiktsströmning avspeglar. Den slutsats artikeln drar är att rasismen fick sin mer systematiserade form först under den imperialistiska epoken.

Moa Bursell tar upp spanska inbördeskriget som ett exempel på hur patriarkala strukturer kan reproduceras även i revolutionära rörelser. Kvinnokampen är ett område vi kommer att betona. I tex nästa nummer planerar vi att presentera Marxistisk Vänsters syn på feminismen som begrepp och rörelse.

Anna Nilsson behandlar reklamens ekonomiska och ideologiska roll under kapitalismen. Inte minst bidrar reklamen till att förmedla ett egoistiskt och ojämlikt synsätt.

Mikael Arovén går igenom den chilenska arbetarrörelsens historia, för att kunna sätta militärkuppen 1973 i ett större sammanhang. Medan bödlarna från militärdiktaturen går fria, finns det fortfarande politiska fångar i de chilenska fängelserna enligt rapporter från Amnesty. De brott som begicks under denna tid får aldrig glömmas. Men det är också nödvändigt att lära ifrån dessa händelser, för att förhindra att de misstag som begicks upprepas på nytt.

Sist i tidningen har vi två recensioner, som förhoppningsvis kan stimulera till vidare läsning.

* * *

Marxistisk Vänster bildades genom en utbrytning ur Arbetarförbundet Offensiv (AFO). Under en tid hade det funnits viktiga politiska meningsskiljaktigheter inom den organisationen där minoriteten, nuvarande MV, drog slutsatsen att AFO var hopplöst degenererad och alltså omöjlig att förändra (åtminstone i trotskistisk riktning). Vi ser de etablerade internationella tendenser som gör anspråk på Fjärde Internationalens tradition, inklusive AFOs CWI och SPs USFI, som

centristiska avvikare från den autentiska trotskismen. I AFOs fall manifesterar sig det här tydligt både i teori och praktik. Denna organisation har i Sverige (internationellt och historiskt förhåller det sig annorlunda) aldrig varit genuint trotskistisk. Från starten 1973 till perioden runt 1993 gjorde de skön konst av att klä ut sig till ultraradikala reformister. Utifrån helt korrekta grundantaganden om att marxister måste rikta in sig särskilt till den socialdemokratiska basen för att avslöja den reformistiska byråkratin, urvattnades programmet och profilen till ren och skär centrism. En förklaring till det är dåvarande Offensivs fetisch av medlemskap i socialdemokratin som ledde till fatala ideologiska kompromisser för att inte provocera fram uteslutningar ur "partiet." Två exempel på grundläggande revidering av det marxistiska tänkandet är frågorna om revolutionens karaktär samt behovet av ett avantgardeparti bestående av disciplinerade militanter.

Angående den kommande socialistiska revolutionen föreställer sig AFO/CWI att den kommer att vara fredlig och parlamentarisk. Tyvärr råkar parlamentet vara en del av den borgerliga staten. Om det ska bli möjligt att expropriera expropriatorerna måste den borgerliga demokratins ramar sprängas. Revolutionen innebär inte bara nya ekonomiska relationer, utan även politiska och sociala sådana. I striden om makten måste marxisterna basera sig på de nya organ för maktutövning som skapas ur arbetarkampen, inte på utlevade borgerliga institutioner (för den sakens skull kan vi mycket väl komma att ställa upp i val, inte för att så illusioner till parlamentets fromma utan för att skapa en tribun att avslöja det parlamentariska hyckleriet). Hur som helst så kan det inte uteslutas att en revolutionär samhällsomvandling kan vara fredlig. Pga av styrkeförhållandena mellan klasserna som uppstått de senaste decennierna i de utvecklade kapitalistiska nationerna är det ett fullt möjligt alternativ i dessa länder. Men det förutsätter en djärv ledning och beväpning av proletariatet. Utan att visa överväldigande politisk, organisatorisk och militär styrka kan det inte vara fråga om en fredlig revolution. Huruvida revolutionen blir fredlig eller våldsam beror därför på den borgerliga statens och reaktionens förmåga att använda våld.

Angående partifrågan har AFO traditionellt praktiserat ett förfaringssätt med dubbel dagordning. Utåt har man framställt sig som förkämpar enbart för en socialistisk transformering av socialdemokratin. Internt har man dock bedyrat sin trohet till Lenins och Trotskijs principer. Marxistisk Vänster deklarerar öppet att vi vill bygga ett parti i Marx, Engels, Lenins och Trotskijs anda. Under nästan 20 års tid dolde Offensiv alla sådana här aspirationer därför att det inte passade in i taktiken med anpassning till socialdemokratins ledning. Återigen, vi är varma förespråkare för en medveten inriktning till de traditionella arbetarorganisationernas medlemmar och sympatisörer. Men det skall ske under öppet banér, vi accepterar inte den pablistiska tanken att trotskister skall spöka ut sig till centrister eller vänsterreformister i något slags absurd politisk maskerad.

Inom AFOs ledning har det länge funnits orealistiska förhoppningar om en radikalisering inom socialdemokratin längs raka hjulspår. När arbetarklassens mognadsprocess visat sig vara lite mer nyckfull och besvärlig än de tänkt sig har besvikelsen exploderat. Istället för att självkritiskt granska sina tillkortakommanden vad gäller analyser och perspektiv har AFO-ledningen skylt organisationens uteblivande framgångar på arbetarklassen. "Socialdemokratin har blivit ett borgerligt kapitalistiskt parti". I en hast skrotades 20 år av inriktning till (s). På ett halvår skedde en omsvängning till en "kampanj för ett nytt arbetarparti". Sin opportunistiska metodik har AFO dock inte släppt. Nu urvattnas den revolutionära och socialistiska profilen med hänsyn till olika obetydliga allierade i den nya kampanjen.

Inom AFO är politik och ideologi något som är förbehållet de "ledande kamraterna". Medlemmarna är aktivister med bristfällig politisk näring i form av inrepeterade slogans. Arbetet saknar alltmer struktur och framförhållning eftersom man inte har en klar politisk strategi längre. De nya rekryterna demoraliseras snabbt men ersätts med nya återigen. Organisationen kännetecknas av dåligt debattklimat och förstelnad intern atmosfär.

Vi vill poängtera att detta givetvis inte är unikt för AFO. Liknande beskrivningar finns dokumenterade från en rad håll och kanter inom vänstern. Ovanstående små kommentarer skall inte ses som sekteristisk grälsjuka. Men vi anser oss skyldiga att så här i första numret av MP redogöra åtminstone summariskt varför vi har brutit oss ur en organisation några av oss tillhört ganska länge. I framtiden är det givetvis arbetarklassens genuina fiender som främst kommer att stå i vår skottglugg.

* * *

En konsekvens av vårt utträde ur AFO är att MV nu inte tillhör någon internationell tendens. Vi har inte bara förkastat AFO utan hela CWI som en rörelse stående utanför trotskismen. Rötterna till de problem och brister vi har kritiserat i Sverige hittar man hos ledningen för CWI. Den svenska ledningen är bara utförare av en linje som har formulerats på det internationella centret i London (vilket är samma sak som Militant-kontoret i praktiken).

Vi är dock inga "nationaltrotskister". Internationalismen är en princip som kräver konkret tillämpning, alltså bygget av en ny arbetarinternational, vilken måste börja i form av en trotskistisk kaderinternational. Vi kommer antingen att ansluta oss till någon existerande tendens med en politisk som överensstämmer med vår. Eller så tar vi itu med uppgiften att konstruera Fjärde internationalen från början.

* * *

Marxistisk Vänster är inte en militant kamporganisation idag. Men vi försöker att lägga grunden till en. Alla är troligtvis bekanta med talesättet att man måste kunna krypa innan man kan börja gå. Detta synsätt är rätt tillämpligt vad det gäller socialistiskt organisationsbygge också. MVs verksamhet har hittills mest haft en studiecirkelkaraktär. Att börja ge ut en utåtriktad tidskrift är första steget att bryta denna inåtvända tillvaro (vilken oundvikligen leder till försoffning och sekterism om den varar för länge). Cirkelfasens uppgift har varit att formulera vissa grundläggande ståndpunkter. I nästa fas, den propagandistiska (de två flyter så klart i varandra), är uppgiften att sprida det marxistiska programmet till en mindre krets mer klassmedvetna arbetare och ungdomar.

Tack vare bland andra anarkisternas verksamhet tycker vi att militant har fått en ny och delvis felaktig innebörd. Ordet "militant" har blivit synonymt med "våldsamt". En korrekt "översättning" borde dock vara "kämpande". Man kan ju fråga sig vem som är mest militant av två följande alternativ: den som dyker upp då och då på vissa antifascistdemonstrationer iförd svart huva för att kasta lite sten eller den som bedriver systematisk revolutionär propaganda och agitation under många år i sin fackförening och till slut lyckas underminera byråkratin. Revolutionärt våld (som förvisso är aktuellt i förhållande till fascisterna) är bara en komponent inom ramen för vad som är militant. Militants är i första hand en politisk fråga och i andra hand en fysisk sådan.